

حضور طالقانی در انتخابات برای سدشکنی رجل سیاسی بود



او خودش در کار جمعی و مشارکتی شرکت داشت. عضو مجموعه‌هایی بود که با کار جمعی آن را پیش می‌برد. انجمن‌هایی تشکیل داده بود و تلاش‌هایی که در کارهای جمعی داشت این موضوع را اثبات می‌کند. مجله‌ای به نام پیام ابراهیم در می‌آورد که به مسائل زنان توجه خاصی داشت. بعدها هم دیدگاهش در زمینه اندیشه، فکر و رفع



اعظم طالقانی متولد ۱۳۲۲ است که در تاریخ ۸ آبان ۱۳۹۸ درگذشت. او از فعالان ملی - مذهبی ایران، نماینده دوره اول مجلس شورای اسلامی ایران و دبیر کل جامعه زنان انقلاب اسلامی بود. او دختر سید محمود طالقانی بود. در سالگرد درگذشت او با اشرف بروجردی - فعال سیاسی و رئیس کتابخانه ملی به گفتگو نشستیم که چکیده‌ای از آن را می‌خوانید.

به عنوان یک فعال سیاسی زن، دیدگاه تان را چقدر به اعظم طالقانی نزدیک می‌دانید؟

اعظم طالقانی را از سال ۶۵ سفری به کنیا می‌شناسم. این سفر برای شرکت در اجلاس بین‌المللی زنان انجام شده بود. قبل از آن نیز اسمش را شنیده بودم و شناخت کمی از او داشتم اما این سفر باعث شد شناخت بیشتری نسبت به طالقانی پیدا کنم.

در آن سفر متوجه شدم او برای مردم و کشور، بسیار دلسوز است. او همواره سعی داشت تا جوان‌هایی که رویکردشان را از نظام جمهوری اسلامی برگردانده بودند و افرادی را که با جمهوری اسلامی ایران تعارض داشتند را با لطف، مهربانی و عشق مادرانه اصلاح کند و نگاهشان را تغییر دهد. از این جهت این قرابت فکری را با او داشتم. طالقانی به این سرزمین تعلق خاطر بسیاری داشت و از همه مهمتر اینکه دوست داشت این نسل، نسلی بالنده و رشد یافته باشد.

من و اعظم طالقانی از نظر مذهبی و اعتقادی، عقایدمان بسیار نزدیک بود. در مباحث دینی، مثل برخورد با افراد و رعایت مبانی اخلاقی، همواره از او یاد می‌گرفتم. در بیان شبهه‌هایی که در ارتباط با مباحث دینی مطرح می‌شد، سعی می‌کرد ابهامات را رفع کند. او تربیت شده پدری چون آیت‌الله طالقانی بود و از نزدیک با مبانی اعتقادی پدرش آشنا شده بود و آنها را به عنوان یک تابلوی روشن، پیش روی خود داشت.

پیشنهاد شما در فقدان او در مورد مسائل زنان چیست؟

طالقانی در دو عرصه حوزه زنان تلاش می‌کرد. یک، وجه نفی دیدگاه‌های انحرافی، اعم از کسانی که فکر می‌کنند زن باید حتما در تساوی با مردان قرار بگیرد.

او تاکید داشت: هر کس در جایگاه خودش باید تعریف شود. این به معنای کوچک، حقیر بودن و یا کمبودی در وجود زن نیست. اتفاقا زن‌ها به خاطر مهر مادری و توانایی‌های بسیار، در عرصه‌های مختلف پیشتاز هستند. زن‌ها منشأ تولید هستند و جامعه مرهون وجود زن هاست و اگر زن وجود نداشته باشد جامعه معنا و رشد پیدا نمی‌کند.

طالقانی در حوزه نظر سعی می‌کرد رفع شبهه کند. در حوزه عمل نیز اثبات کرد، زنان می‌توانند در همه مباحث مشارکت داشته باشند. حتی انتخابات ریاست جمهوری که نشان داد، منعی برای حضور زنان در جامعه وجود ندارد.



زهرا عبدلی

در اواسط مجلس بسیاری از نماینده‌ها که دیدگاه‌های افراطی داشتند، او را مورد آزار و اذیت قرار می‌دادند و بعد از انتخاب بنی‌صدر نیز شعارهایی با مضمون اعظم طالقانی رای ما را پس بده، سر می‌دادند.

شبهه‌ها را نیز منتشر کرد. در مجلس اول شورای اسلامی، نخستین نماینده مردم تهران بود و در اواسط مجلس بسیاری از نماینده‌ها که دیدگاه‌های افراطی داشتند، او را مورد آزار و اذیت قرار می‌دادند و بعد از انتخاب بنی‌صدر نیز شعارهایی با مضمون اعظم طالقانی رای ما را پس بده، سر می‌دادند. او تلاش و ایستادگی کرد تا در مورد ارتباطش با بنی‌صدر رفع ابهام کند.

مهمترین خلشش این بود که مستند صحبت می‌کرد. معتقد بود نباید بگذارد حتی باطل جلوه کند و باطلی نیز در قالب حق به مردم عرضه شود. زن‌های جامعه ما با چنین اسوه‌ها، نمونه‌ها و الگوهای آشنا هستند که باید آنها را مرجع بدانند.

او سعی می‌کرد اسلام در ایران درست مطرح شود و ایران کشوری مقتدر و سرفراز در دنیا باشد. این موضوعات مختصاتی بود که طالقانی داشت و هر زن فعال در عرصه سیاست و اجتماع می‌تواند این چارچوب‌های عملی و فکری را به عنوان یک مرجع و استناد سیاسی و اجتماعی استفاده کند.

به نظر شما کاندیداتوری طالقانی بر رجل سیاسی در انتخابات ریاست جمهوری چه تاثیری داشته است؟

طالقانی به دنبال این نبود که رئیس‌جمهور شود و تنها هدفش سدشکنی بود. هر سال با تلاش و زحمت وارد عرصه کاندیداتوری می‌شد با اینکه می‌دانست رد صلاحیت می‌شود ولی این شجاعت را داشت و از اینکه اهانتی بشنود، هراسی نداشت. سعی می‌کرد، تلقی اشتباهی که از کلمه رجل سیاسی وجود دارد را تصحیح کند و می‌گفت همه باید بدانند کلمه رجل سیاسی، هم زن و هم مرد را شامل می‌شود. عرصه دینی ما هرگز ممانعتی در این زمینه نداشته است. زمانی که این کلمه وارد قانون اساسی شد به خاطر پافشاری برخی متدین‌ها که به استناد روایتی که مبنای درستی ندارد سعی می‌کردند بگویند فقط حاکمیت متعلق به مردان است. آیت‌الله منتظری و آیت‌الله بهشتی با ظرفیتی کلمه رجال را به جای کلمه مرد جایگزین کردند که هم به معنی مرد و هم زن باشد. در قرآن آیه «مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ» یعنی در میان مؤمنان، انسان‌هایی هستند که به عهده‌ی که با خدا بستند، پایبند می‌مانند. اینجا نیز رجال، تنها به معنای مرد تعبیر نمی‌شود و به معنی انسان است و شامل مرد و زن می‌شود.

طالقانی آنقدر بر این موضوع تاکید کرد و هر چهار سال یک بار در کاندیداتوری